

MEĐIMURSKO VELEUČILIŠTE U ČAKOVCI
MENADŽMENT TURIZMA I SPORTA

GORDANA MARKAČ

**TURISTIČKO SPORTSKI POTENCIJALI IVANCA S
OKOLICOM**

ZAVRŠNI RAD

ČAKOVEC, 2015.

MEĐIMURSKO VELEUČILIŠTE U ČAKOVCI
MENADŽMENT TURIZMA I SPORTA

GORDANA MARKAČ

TURISTIČKO SPORTSKI POTENCIJALI IVANCA S OKOLICOM
TOURISM SPORTS RESOURCES IVANCA WITH
SURROUNDINGS

ZAVRŠNI RAD

Mentorica:

dr. sc. Nevenka Breslauer, prof. v. š.

ČAKOVEC, 2015.

Zahvala

Od srca hvala svima onima koji su bili tu kad je bilo najpotrebnije, svima onima koji su bili velika pomoć i potpora nekad, kao i onima koji su sada tu. Hvala onima koji su me naučili kako se živi i uči u akademskim godinama, također, veliko hvala jedinim pravim prijateljima na koje uvijek mogu računati. Hvala i Međimurskom veleučilištu u Čakovcu i svim djelatnicima na ljubaznosti i strpljenju.

Posebno hvala mojoj obitelji koja mi je ovaj studij omogućila i koja ni u jednom trenutku nije posumnjala u moje sposobnosti i uspjeh.

Gordana Markač

Sažetak

Velika je važnost turizma u ivanečkom kraju, a sam turizam očituje se kroz znamenitosti, kulturnu baštinu i sportski turizam. U regiji koja obuhvaća Ivanec s okolicom pobliže će se prikazati turistički potencijali i mogućnosti Ivanca i njegove okolice za razvoj turizma te infrastruktura koja omogućava razvoj turizma u svim segmentima.

Detaljnije će biti prikazana područja s turističkim potencijalom kroz postojeće znamenitosti, atrakcije i manifestacije koje su simboli određenog područja, ali i zaštitu, mogućnost razvoja i modernizaciju turizma kroz turističke ponude.

Sport i turizam usko su povezani te se nadopunjuju. U prilog tome govore i činjenice da je u povijesti sport bio povezan s turizmom pretežno kroz putovanja na različite sportske priredbe, međutim, u suvremenom turizmu sport ima mnogo širu ulogu. Osim natjecateljskog sporta, u suvremenom turizmu rekreacija ima značajnu ulogu te sa svim svojim oblicima postaje važan sadržaj aktivnog boravka turista u destinaciji u koju turisti putuju zbog odmora i aktivnog sudjelovanja u različitim sportsko-rekreacijskim aktivnostima. Iz takvog odnosa nastaju prepoznatljivi oblici sportskog turizma što će se pokušati potkrijepiti dokazima u tekstu ovog rada.

Grad Ivanec s okolicom prepoznao je taj silni potencijal i usmjerio ga u razvoj turizma.

Ključne riječi: *turizam, sport, potencijal, napredak, Ivanec*

Sadržaj**Sažetak**

1. Uvod.....	5
2. Geografski položaj Ivanca i okolice	6
3. Turizam i sport u Ivancu.....	7
3.1. Turističke znamenitosti Ivanca i okolice.....	7
3.1.1. Ivanščica, Dani grada Ivanca i ostale specifičnosti grada	7
3.1.2. Spilja Vindija	10
3.1.3. Trakošćan	11
3.1.4. Lepoglavski zatvor, čipka i festivali.....	12
3.1.5. Ravna gora.....	13
3.1.6. Dvorac Opeka	14
3.2. Sport u Ivancu i okolici	14
4. Turistički i sportski potencijali Ivanca s okolicom.....	18
4.1. Sportski objekti Ivanca i okolice	18
4.2. Sportska događanja.....	21
4.3. Turističke i sportske manifestacije	23
4.4. Profesionalni sport	24
4.5. Rekreativni sport	24
5. Mogućnosti i perspektive razvoja turizma i sporta grada Ivanca i njegove okolice	25
6. Zaključak	29
7. Literatura.....	30

1. Uvod

Turistički i sportski potencijali Ivanca s okolicom omogućuju razvoj turizma i sportskog turizma kroz postojeću infrastrukturu. Sami objekti i znamenitosti omogućuju daljnji razvoj svih vidova turizma, a napose sportskog turizma.

Područje Ivanca s okolicom bogato je raznim prirodnim resursima i sportskim potencijalima. Mogućnosti turizma i sporta su, nažalost, nedovoljno iskorištene i upravo je to izazov za razvoj i prikaz mogućnosti razvoja turizma kroz nove ideje i postojeću infrastrukturu.

Ivanec, sportski grad, destinacija je koja je iznjedrila više desetaka istaknutih sportaša. Najznačajniji sportske aktivnosti kojima se bave u ivanečkom kraju su: rukomet, nogomet, tenis, košarka te borilački sportovi. Uz navedene sportove kojim se bave žitelji Ivanca i okolice sportske aktivnost nadopunjuju se planinarenjem na planinu Ivanščicu koja svojim pješačko-planinarskim putovima (turama) omogućava različite vidove penjanja i planinarenja za sve dobne skupine. Neke od najznačajnijih pješačko-planinarskih tura su: Ivanec - Prigorec - Konj - Pasarićeva kuća, Ivanec - Pilana - Mrzljak - Črne mlake - Pasarićeva kuća, Ivanec - Prigorec - Prekrižje - Pasarićeva kuća te Ivanec - Prigorec - Pasarićeva kuća. Sama Ivanščica pruža mogućnost razvoja orijentacijskog sportskog turizma, koji uz sebe veže brdski biciklizam. Sportski objekti i prirodno okruženje temelji su za razvoj suvremenog turizma i sporta, ali i usavršavanje već postojećih turističkih i sportskih programa grada Ivanca i njegove okolice.

Cilj ovog rada je utvrditi i pronaći potencijale za razvoj turizma i sporta te predložiti poboljšanja turističkih i sportskih potencijala Ivanca i njegovih okolnih mjesta kroz utvrđivanje prednosti i nedostataka kulturnih baština, sportskih objekta i drugih potencijala te kroz promatranja i istraživanja doći do zaključaka, mogućih rješenja i stvaranja mogućnosti napretka turizma i sporta grada Ivanca i njegove okolice.

2. Geografski položaj Ivanca i okolice

Grad Ivanec prostire se površinom od 9581 hektara i nalazi se u zapadnom dijelu Varaždinske županije te zauzima južni dio gornjeg porječja rijeke Bednje. Proteže se uz sjevernu padinu središnjeg dijela planine Ivanščice s pripadajućim pribrežjem i dijelom doline rijeke Bednje. Područje grada Ivanca i okolice nalazi se između dva jaka europska cestovna pravca: Zagreb – Varaždin – Budimpešta i Zagreb – Krapina – Maribor – Graz. Ova dva pravca preko Ivanca spojena su magistralnim cestovnim pravcem Varaždin – Ivanec – Sveti Križ Začretje.

Okolica grada Ivanca obuhvaća dvadesetak obližnjih naselja, a to su: Bedenec, Cerje Tužno, Gačice, Gečkovec, Horvatsko, Ivanečka Željeznica, Ivanečki Vrhovec, Ivanečko Naselje, Jerovec, Knapić, Lančić, Lukavec, Margečan, Osečka, Prigorec, Punikve, Radovan, Ribić Breg, Salinovec, Seljanec, Stažnjevec, Vuglovec, Željeznica i ostala manja naselja te nešto više udaljenija mjesta kao što su grad Lepoglava, općina Bednja, pod koju se ubraja i naselje Višnjica, općina Donja Voća, općina Klenovnik i Greda.

Slika 1.: Ivanec i njegova okolica na karti

Izvor: <https://hr.wikipedia.org/wiki/Ivanec>¹

¹ <https://hr.wikipedia.org/wiki/Ivanec> (12. 08. 2015.)

3. Turizam i sport u Ivancu

Turizam ivanečkog područja puno je više zastupljeniji od sportskog turizma, a razlog tome su značajna povijesna dobra, arheološka nalazišta te kulturna baština poznata u širem području ovog kraja. Iako manje zastupljen, sport je isto tako grana koja se svakodnevno razvija i napreduje.

3.1. Turističke znamenitosti Ivanca i okolice

Grad Ivanec s okolicom ima nekoliko značajnih prapovijesnih, povijesnih i kulturnih znamenitosti. Neka od najvažnijih su kamene sjekire iz brončanog doba nađene u Ivancu, Prigorcu, Kuljevčici, Stažnjavcu, Vuglovcu, pri Svetom Roku i Bedencu. U Ivanečkoj Željeznici nađen je antički novac, u Vuglovcu su uz sjekire od kamena nađeni ostaci kostiju predaka i oruđa, a u općini Donja Voća ostatci pračovjeka. Stari grad, kulturna baština grada Ivanca koja se nalazi u samom njegovom središtu, oštećen je i uništen tijekom Drugog svjetskog rata, a preostale dvije sačuvane kule uništene su 1959. godine. Dokaz postojanja smatraju se ruševne kamene građevine u srcu današnjeg grada za koje malo tko zapravo zna da postoje zato što su omeđene parkom i skrivene od pogleda znatiželjnih prolaznika.

Dio povijesne baštine nalazi se u crkvi svetog Ivana Krstitelja. Crkva je izgrađena od obitelji Erdödy. U crkvi se nalazi nekoliko kamenoklesarskih radova, a posebna važnost pridaje se krstionici. Podnožje krstionice izrađeno je od dvije kamene skulpture sjedećih lavova koji na glavama nose mali bazen prednjom stranicom ukrašenom s dva kerubina². Crkva isto tako ima u svom vlasništvu i vrijedno crkveno posuđe te vitraje³. (Belaj 2007., 70-75).

3.1.1. Ivanščica, Dani grada Ivanca i ostale specifičnosti grada

Ivanščica, najviša planina u sjeverozapadnoj Hrvatskoj, s 1061 m nadmorske visine. Duga je oko 30 km, a široka oko 9 km, sa dva vidikovca na vrhu planine pružaju pogled na grad Ivanec i njegovu širu okolicu. Manji vidikovac naziva se „Stričevo“, drvene je građe, a pruža pogled na Ivanec, Varaždin i Međimurje dok vidikovac „Piramida“, sagrađen od željeza i betonskih stupova, na nešto višem dijelu planine i proteže se u visinu od 10 m te je s njega ljepši pogled na Ivanec i širu okolicu.

² Kerubin. Prema kršć. predaji- čisti duhovi koji pripadaju drugom redu anđeoske hijerarhije

³ Vitraja- posebnim načinom oslikano staklo(najčešće crkveno)

Putovi i rute koje vode kroz Ivanščicu dijele se na manje i više zahtjevnije staze. Staze prolaze kroz šumu i puteljke, za manje aktivne izletnike sagrađena je prilazna cesta kojom se automobilom može doći do planinarskog doma. (<http://www.hps.hr/info/hrvatski-vrhovi/ravna-gora-vrh-piramida/>⁴)

Planinarski dom „Pasarićev dom“ (Slika 2.) na raspolaganju ima kuhinju i dvije spavaonice s četrdeset ležajeva. Depandansa, odnosno sporedna zgrada planinarskog doma, ima prostoriju za dvanaest osoba, kupaonicu, terasu, spremište i podrum.

Slika 2.: Prikaz Pasarićevog dom izvana

Izvor: <http://www.hps.hr/>⁵

Dom je opskrbljen izvorskom vodom, električnom energijom i raspolaže s dvije blagovaonice za šezdesetak ljudi.

Manifestacija „**Dani grada Ivanca**“ održava se u lipnju, a tad se slavi zaštitnik grada sveti Ivan Krstitelj. Manifestacija traje nekoliko dana (pet do sedam) uz bogate zabavne, kulturne, povijesne i sportske događaje. Ulicama grada održava se gospodarski sajam i tradicionalna brdska utrka na vrh Ivančice. Na vrhu planine održava se i tradicionalna sv. misa povodom blagdana Svetog Ivana Krstitelja. Organiziraju se koncerti, igrokazi, izložba malih životinja, degustacije autohtonih jela i ostale zanimljivosti.

⁴ <http://www.hps.hr/info/hrvatski-vrhovi/ravna-gora-vrh-piramida/>

⁵ <http://www.hps.hr/>

„Dani grada Ivanca“ postali su sinonim grada, manifestacija koja svake godine različitim programom okuplja sve više zainteresiranih posjetitelja. (Tablica 1) Vidljivo je da broj posjetitelja iz godine u godinu značajno povećava. Prikazani porast bilježi se zbog velike zainteresiranosti gostiju iz šire okolice zbog zanimljivog plana i programa manifestacije. (<http://www.ivanec.hr/>⁶)

Tablica 1. Prikaz broja posjetitelja manifestacije Dani grada Ivanca

NAZIV MANIFESTACIJE	POSJEĆENOST 2010.	POSJEĆENOST 2012.	POSJEĆENOST 2014.	POSJEĆENOST 2015
Dani grada Ivanca	10.000	12.000	Nije održano	15.000

Izvor: Turistička zajednica grada Ivanca u suradnji s autoricom završnog rada

*Razlog neodržavanja manifestacije: novac namijenjen za organiziranje i provođenje manifestacije doniran je poplavljenim mjestima Slavonije.

„Draga domača rieč“ manifestacija je grada Ivanca, sudjelovati mogu svi zainteresirani za tematiku književnosti, riječ je o književnom natječaju. Natječaj Gradske knjižnice i čitaonice ima za cilj očuvanje i njegovanje izvorne „domaće rieči“ na domaćoj kajkavštini ovog područja i čuvanje tih izražaja naročito kod mladih naraštaja. Najbolji radovi nagrađuju se simboličnim priznanjima i objavljuju se u zborniku što uvelike obogaćuje književnost kajkavskog izražaja.

„Ivonjski fašnik“ održava se u veljači svake godine na ulicama grada Ivanca. Sudjeluju svi zainteresirani, kako domaći tako i posjetitelji iz susjednih gradova, općina i županija na opće veselje svih prisutnih. Ideja o organizaciji ovakvog događaja inspirirana je davnim vremenima kada su ivanečkim selima hodale gomile (*gamile*)⁷. Negdje su gomile bile dvonožne, a ponegdje i četveronožne, a kud bi prošle, sa sobom bi donijele ples, pjesmu i veselje. Po

⁶ <http://www.ivanec.hr/>

⁷ Gamile- muškarci maskirani u kobile, pokriveni bijelom plahtom ili jutom s konjskom maskom na ovcem štapu

uzoru na „gomile“ nekoliko pojedinaca odlučilo se na oživljavanje starih običaja i tako je nastao „Ivonjski fašnik“ koji je posljednjih godina domaćin gostima iz okruženja i fašničkih povorki iz susjedne Slovenije.

"Međunarodna izložba malih životinja" manifestacija koju organizira svake godine Društvo uzgajivača malih životinja "Fauna" iz Ivanca. Izlagači su iz više hrvatskih županija i Republike Slovenije. Izložbu u prosjeku posjeti više od 1500 posjetitelja, a mogu se vidjeti šestotinjak životinja koje su interesantne za oko dvije tisuće posjetitelja. Posjetitelji mogu vidjeti kuniće, golubove, razne vrste peradi, egzotičnih ptica, hrčaka, zamoraca i drugih životinjica kojima se posebno vesele djeca. Manifestacija je za svaku pohvalu, zahvaljujući njoj uspije se udomiti velik broj životinja koje se nalaze u skloništima životinja. Izložba se održava tijekom mjeseca siječnja u dvorani Srednje škole Ivanec, a ima tradiciju dužu od 20 godina.

3.1.2. Spilja Vindija

Špilja Vindija bogato je nalazište kostiju, oruđa i ostalog pribora neandertalaca te je kao takva zbog svoje važnosti poznata diljem svijeta. Nalazi se u okolici grada Ivanca u općini Donja Voća. Špilja se smatra geomorfološkim, geološkim i botaničkim spomenikom prirode. Nalazi se na oko 2 km od središta Donje Voće na 275 m nadmorske visine.

Slika 3.: Unutrašnjost špilje Vindije

Izvor: <http://slike/hdrspilja-vindija>⁸

⁸ <http://www.pticica.com/slike/hdr-spilja-vindija-1/143099>

Na (Slika 3.) vidljivo je da špilja ima oblik izdužene nepravilno proporcionalne dvorane, široka je oko 30 m, visoka desetak, a dugačka pedesetak metara. Pronađeni materijalni ostaci čine je specifičnom, sežu od paleolitika do ranog srednjega vijeka, a kosturni ostaci omogućuju praćenje evolucije od neandertalaca prema suvremenom čovjeku. Svi nalazi upućuju da se špilja koristila za život i skrovište četrdesetak tisuća godina prije Krista, pa sve do 9. stoljeća poslije Krista. U špilji su 1974. godine pronadjeni jedni od najboljih ostataka neandertalaca na svijetu. Špilja je kao paleontološki spomenik prirode zaštićena 1964. godine. (Karavanić 1993., 125-127).

3.1.3. Trakošćan

Dvorac Trakošćan nalazi se između tri gore: Ravne gore, Maceljskog gorja i Strahinčice.

Slika 4.: Dvorac Trakošćan i njegova okolica

Izvor: <http://www.trakoscan.hr/>⁹

Izgrađen je krajem 13. stoljeća, a sastoji se od dvorca, dviju gospodarskih građevina podno dvorca, dvorske kapele svetog Križa, vrtlarske kuće, perivoja, jezera i park-šume, a sve je to smješteno na površini od 87 hektara te je zbog vrijednosti i povijesnog značenja zaštićen u cijelosti kao povijesno i kulturno dobro. U sklopu dvorca nalazi se muzej u kojemu se nalazi sve što se uspjelo sačuvati, sve stvari koje su nekad bile dio dvora, a prostorije su namještene kao što su bile u doba dinastije Drašković. Muzej se sastoji od zbirke fotografija, namještaja, knjiga, slika, grafika te oružja. Cjelokupan kompleks dvorca godišnje posjeti preko 200 000

⁹ <http://www.trakoscan.hr/>

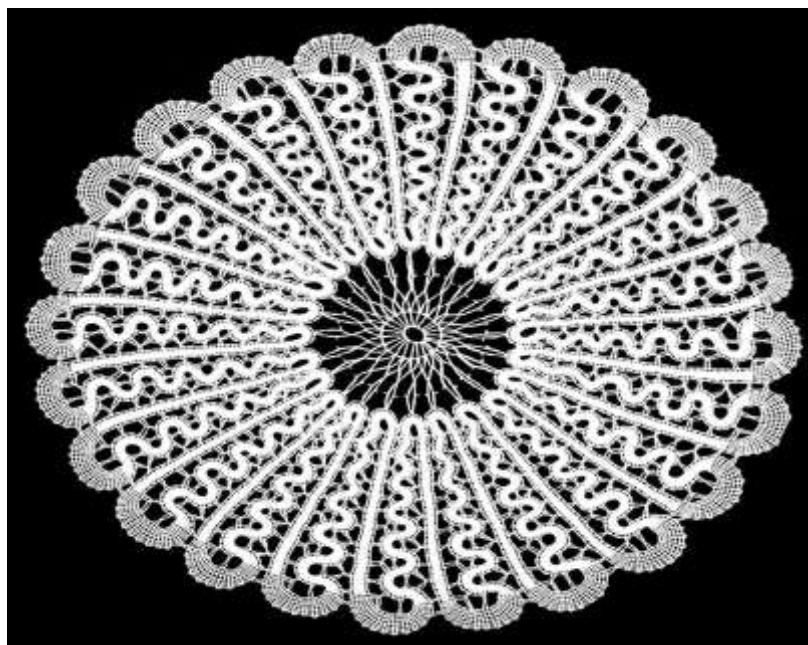
ljudi što ga rangira na prvo mjesto najposjećenijih dvoraca u Hrvatskoj, odnosno muzeja u cijeloj regiji.

3.1.4. Lepoglavski zatvor, čipka i festivali

Nedaleko od Bednje i Trakošćana nalazi se grad Lepoglava, grad svima dobro poznat po zloglasnom zatvoru. Isprva je bio pavlinski samostan u kome je otvorena prva gimnazija u Hrvatskoj. Najznačajniji među pavlinima su svima dobro poznati Ivan Belostenec, autor Gazofilacija ili latinsko-ilirske riznice riječi, i Ivan Ranger, barokni slikar, koji je oslikavao crkve raznih područja. Od 1854. godine pavlinski samostan preuređen i prenamijenjen je u zatvorsku kaznionicu koja je i danas središnja kaznionica Hrvatske. Tijekom Drugog svjetskog rata u kaznionici je bio logor Lepoglava. Neki od najznačajnijih zatvorenika bili su Josip Broz Tito, Franjo Tuđman i blaženi Alojzije Stepinac. Taj podatak privlači veliki broj ljudi u samu Lepoglavu i njezinu okolicu što je uvelike doprinijelo povećanju broja turista i slučajnih posjetitelja.

Lepoglava se ponosi i svojom nadaleko poznatom lepoglavskom čipkom (Slika 2). Kulturna je to baština koja je ovdje nastala još u doba pavlina.

Slika 5.: Uzorak lepoglavske čipke

Izvor: <http://www.lepoglava.net/>¹⁰

Potječe, dakle, iz Lepoglave i ima oznaku „Izvorno hrvatsko“ te se nalazi na

¹⁰ <http://www.lepoglava.net/>

reprezentativnoj listi UNESCO-a za nematerijalnu baštinu čovječanstva. Procvat je doživjela krajem 19. i sredinom 20. stoljeća, a njezina popularnost raste i danas. Grad Lepoglava turistički je poznat po „Lepoglavskom čipkarskom festivalu“, manifestaciji koja se održava već devetnaest godina za redom. Festival se održava svake godine sredinom devetog mjeseca. Izloženi su stari primjerci čipke, organizira se izrada čipke pred očima posjetitelja, daje se mogućnost zainteresiranim posjetiteljima da se okušaju u izradi čipke. Tijekom čipkarskih dana također je i otvorena škola čipke, na štandovima su ponuđeni razni suveniri od čipke ili su ukrašeni nekim elementom čipke, a posljednjih nekoliko godina uvelike je oživio trend izrade nakita od čipke koji je iznimno aktualan posebice kod ženskog spola.

"Jailhouse festival" manifestacija koja uz sportskih događaja ima i društvenu, kulturnu zabavu, te svatko pronađe ponešto za sebe. Organizatori manifestacije odredili su vrijeme održavanja početkom osmog mjeseca kada na kontinentalnom dijelu Hrvatske nema puno zanimljivih događanja. Zabave, plesa, pjevanja, smijeha i glazbe ne nedostaje, a tu je i novitet, predavanje Astronomskog društva grada Lepoglave koje je sve zainteresirane podučavalo i upoznavalo s nebom, zvijezdama i planetima. Ova manifestacija vrlo interesantna i samim time izuzetno posjećena, a nema sumnje kako će svoje horizonte nastaviti širiti i dalje u nekontroliranom zamahu što je pogodno za sve ljude koji se žele socijalizirati.

3.1.5. Ravna gora

Pored Lepoglave smjestila se Kamenica, mjesto koje je malo, ali ponosno svojim znamenitostima. Nalazi se na području Ravne gore koja je najsjevernija gora Hrvatskog zagorja. Smatra se posljednjim ogrankom Alpi, a prostire se dužinom od 13 km od zapada (Trakošćan - dvorac Trakošćan) prema istoku (Donja i Gornja Voća- špilja Vindija). Najviši vrh Ravne gore nalazi se na visini od 686 m na kojem je podignut vidikovac koji pruža prekrasan pogled od općine Donja Voća pa sve prema Lepoglavi, Bednji i dobro poznatom dvorcu Trakošćan koji na ovom vidikovcu još fascinantiije izgleda.

Najatraktivnija stijena na Ravnoj gori nalazi se na krajnjem sjeverozapadu, a uzdiže se iznad mjesta Cvetlin sa stazama za alpinističko penjanje. Ravna gora zbog svog povoljnog položaja, sjajno je odredište za paragliding, brdski biciklizam, šetnje, lov i sakupljanje gljiva. Uz mnogobrojne sportsko-rekreativne aktivnosti na ovom planinskom vrhu smještena su dva planinarska doma. Idealna je to prilika za bijeg u prirodu i oazu mira pošto planinarski dom „Filićev dom“ raspolaže kapacitetom od 70 ležajeva u 16 soba dok drugi dom, „Pusti duh“, raspolaže kapacitetom od 20 ležajeva. Ravna gora nudi i razgledavanje kulturne baštine,

urušena crkvice Sveta tri kralja posljednjih se godina obnavlja i dovodi u svoje nekadašnje stanje. Svake se godine u crkvi održava i misno slavlje čime se Ravna gora još više promovira i popularizira.

3.1.6. Dvorac Opeka

Nedaleko od grada Ivanca nalazi se Vinica koja se može pohvaliti svojim dvorcem i njegovom kulturnom baštinom. Riječ je o dvorcu Opeka, često nazvanim i dvorcem Bombelles po nekadašnjim vlasnicima dvorca. Dvorac je bio u vlasništvu nekoliko poznatih obitelji: Keglević, Drašković te Karađorđević koje su svojim vladavinama unijele nešto svoje i time oplemenile dvorac. Dvorac je okružen bogatim biljnim i životinjskim svijetom, te umjetnim jezerom koje je izgrađeno za vrijeme vladavine dinastije Bombelles. Iako u ruševnom i vrlo lošem stanju, dvorac i arboretum, od prosinca 2007. godine zaštićen je kao kulturno dobro Republike Hrvatske. Postoji niz Europskih fondovi koji podupiru očuvanje kulturne baštine što bi bilo jedno od idealnih rješenja za sprječavanje propadanja i očuvanja stoljetnih znamenitosti dvorca Opeke.

Slika 6.: Dvorac Opeka

Izvor: <http://www.vinica.hr/index.php/hr/>¹¹

3.2. Sport u Ivancu i okolici

Sport u Ivancu ima dugu tradiciju. Začeci sporta sežu u davnu 1839. godinu kada je

¹¹ <http://www.vinica.hr/index.php/hr/>

sagrađena Osnovna škola Ivana Kukuljevića Sakcinskog te od tada sport zauzima značajnu ulogu u ovom kraju.

U Ivancu djeluje niz sportskih i rekreacijskih udruga. Sportske aktivnosti i rekreacija održavaju se u sportskim objektima i terenima kojih, na ovom području, ima, ali svakao povećanje broja sportskih objekata dobro bi došlo. Nedaleko samog središta Ivanca, nalazi se Srednja škola Ivanec u sklopu koje su izgrađene dvije sportske dvorane ukupnog kapaciteta za oko 3000 osoba. Uz dvorane nalaze se tri sportska terena, dva sa asfaltiranom podlogom dok je na nogometnom igralištu podloga travnata. Većina sportskih natjecanja, događanja u Ivancu i okolice odvija se na tom prostoru. Unutrašnjost dvorane je multifunkcionalna i može se prema potrebi pregraditi u tri zasebna odjeljenja. Tribine za gledatelje kapaciteta su od 1500 sjedećih mjesta.. Dvoranu je moguće koristiti za sportske, koncertne ili neke druge aktivnosti. Dvorana je u cijeloj Hrvatskoj poznata po zimskom malonogometnom turniru koji je jedan od najpopularnijih u Hrvatskoj.

Dobro opremljeni fitness studio „Area 23“ uz samostalno vježbanje pruža i mogućnost vježbanja pod stručnim vodstvom specijaliziranih osoba uz programe prilagođene pojedincima. Zainteresirani imaju mogućnost korištenja saune, solarija, usluga medicinske i sportske masaže te prostor za ugostiteljske usluge.

Tenis centar grada Ivanca djeluje od 1995. godine. Centar raspolaže s tri teniska terena, jedan je opremljen rasvjetom za mogućnost igranja noću. Nakon ljetnih mjeseci, s dolaskom promjenjivijeg vremena, iznad terena podiže se takozvani „balon“ koji omogućava korištenje terena i bavljenje tenisom i tijekom kišovitih i snježnih dana, a tenis klub djeluje i kao škola tenisa za male i velike uzraste. Tenis centar Ivanec organizira tradicionalni turnir povodom Dana grada Ivanca (šesti mjesec), turnir za parove koji se održava poslije blagdana Velike Gospe (osmi mjesec) i božićno-novogodišnji turnir za parove u kojem sudjeluje velik broj ljudi. Ivanec uz svoju bogatu ponudu sportskih objekata, za sportske aktivnosti koristi planinu Ivanščicu na kojoj je uređeno uzletište za padobransko jedrenje (paragliding) koje nema tipične osobine sportskog objekta, međutim, može se smatrati kao takvo. Uzletište se nalazi na bivšoj skijaškoj stazi na samom vrhu planine, u blizini televizijskog odašiljača. Sletišta se nalaze u selu Prigorec (livada), mjesto nedaleko od Ivanca ili u samom Ivancu (livada kod dječjeg vrtića). Oblik ove sportske aktivnosti za sada nema velike popularnosti među stanovništvom. Smatra se da je razlog tome strah od nezgoda pošto se paragliding uvrštava u

*hard adventure*¹² sportove.

Lepoglava raspolaže prostorom za obavljanjem sportsko-rekreativnim aktivnostima. „Sportsko-rekreacijski centar Lepoglava“ prostor je koji pruža mogućnosti igranja nogometa i drugih loptačkih sportova. Igralište je travnate podloge, a uz njega nalazi se i pomoćni nogometni teren te malo nogometno igralište (poligon) isto tako travnate podloge. Ljubitelji rukometa imaju na raspolaganju rukometno igralište koje je asfaltirano i ograđeno prema rijeci Bednji. Igralište je osvijetljeno s dvanaest reflektora i ima betonske tribine u četiri reda, izgrađena je i atletska staza u kružnom obliku. Teniski tereni također su sastavni dio ovog sportsko-rekreacijskog centra, a tu je i boćalište koje se proteže na dva terena te mini golf, tereni od betonske podloge s dvanaest staza dok je za mlađe naraštaje izgrađeno dječje igralište s uobičajenim popratnim materijalom. Lepoglava ima fitness centar koji uspješno djeluje od 2011. godine. Centar se nalazi u prostorijama Doma kulture (TCCI-a), a opremljen je od sredstvima Zajednice sportskih udruga grada Lepoglave. Prostor je bogato opremljen s preko dvadeset i pet različitih sprava za vježbanje uz profesionalno vođenje programa i osmišljavanja pravilne prehrane svim zainteresiranim pojedincima.

Zaljubljenicima u tenis, koji žele uživati u predivnom pogledu uz idealno mjesto za odmor i rekreaciju ili pak treninge, tu su teniski tereni u sklopu novoizgrađenog hotela Trakošćan. Unutar hotela nalaze se prostorije za masažu, razne kupke te bazen.

Slika 7.: Hotel Trakošćan

Izvor: <http://www.hotel-trakoscan.hr/>¹³

¹² Hard adventure sportovi- sportovi s visokom razinom rizika od ozljeda i pogibelji

¹³ <http://www.hotel-trakoscan.hr/>

Općina Donja Voća ima nogometnim klubom NK Vindija u sklopu MNK Voća. Klub ima svrhu promicanja i razvitka nogometa te pružanja mogućnosti žiteljima općine sudjelovanje u sportskim sadržajima kroz treninge, ali i sama natjecanja u Drugoj županijskoj nogometnoj ligi Zapad Varaždin. Prostor i samo igralište nogometnog kluba trenutno su u stanju rekonstrukcije kako bi se ljudima pružali bolji uvjeti te samim time postizali i bolji rezultati.

4. Turistički i sportski potencijali Ivanca s okolicom

Velik je broj sportskih udruga i društava na području grada Ivanca i njegove okolice kao što su: rukometni, košarkaški i nogometni klubovi, biciklistički klubovi, gljivarska društva, društva za sport i rekreaciju, planinarska društva, paragliding društva, plesne udruge, karate klubovi i mnoge druge organizacije. Podrazumijeva se da su potrebna raspoloživa mjesta i objekti na kojima ti klubovi i udruge mogu nesmetano provoditi svoje aktivnosti i okupljanja.

Sportsko turistički potencijali ovog kraja nude neke nove mogućnosti poboljšanja, u ovom slučaju poboljšanje i unapređenje turističkih i sportskih potencijala grada Ivanca i njegove okolice. Navedeno područje bogato je kulturnom i povijesnom baštinom, sportskim objektima, ali prije svega bogato je potencijalima, bilo novim ili onim starim, a potencijale treba iskoristiti na pravilan način, treba ulagati u njih zbog očuvanja, napretka, zbog prepoznavanja mogućnosti u široj okolini i u svijetu općenito. Potrebno je analizirati postojeće, osmisliti dobar plan i program napretka, okupiti školovane ljude i ostvariti željene rezultate, ostvariti profit, ali i nešto još važnije, spasiti, obnoviti i zaštititi pojedine sportske i kulturne objekte i područja. (Bartoluci i sur. 2004).

4.1. Sportski objekti Ivanca i okolice

Brdsko-biciklistički klub Ivanščica je udruga, koja okuplja širu populaciju ljudi svih uzrasta iz područja Varaždinske županije kao i susjedne Slovenije sa ostvarenjem cilja poticanja aktivnog sudjelovanja ljudi, na prvom mjestu mladeži, u društvu kroz popularizaciju brdskog biciklizma kao grane sporta i sportsko planinskog turizma u ovom kraju koji je idealan za ovu vrstu sportskih aktivnosti zbog planine Ivanščice, Ravne gore i drugih nešto manje brdskih područja.

Hrvatsko-planinarsko društvo Ivančica Ivanec brine o samoj Ivanščici, o planinarskoj imovini, njenom održavanju i obnavljanju, a članovi djeluju u nekoliko sekcija i odsjeka. Grupiraju se prema dobi, fizičkim mogućnostima ili sklonostima. Sekcija društvenih izleta tijekom cijele godine organizira izlete i planinarske ture. Markacijska komisija brine o održavanju planinarskih putova na Ivančici dok Gospodarska komisija brine o uređenju planinarske kuće „Josip Pasarić“ na Ivančici.

Klub trkača Ivančica okuplja žitelje svih dobnih skupina grada Ivanca i cijele Varaždinske županije. Klub je osnovan 29. ožujka 2009. godine. To je klub za sve ljubitelje trčanja, a zadovoljstvo je još i veće na samu pomisao flore i faune koji okružuje trkače rute. 2012.

godine klub je dobio svog prvog maratonca, Gorana Šantalaba, koji je prvih 42.195 km za klub istrčao u Beču s vremenom od 4:15:20 dok je najboljim maratoncem kluba proglašen Srećko Vrčec koji je klupski rekord istrčao u Ljubljani u vremenu 3:27:03. (Sport za sve 2012).

Karate klub Ivanec okuplja zaljubljenike u borilačke sportove i broji pedesetak članova čija je zadaća promoviranje i prezentacija karate sportova, učenje novih tehnika te učestalo treniranje. Kao potencijal, koji bi privukao dodatne zainteresirane sportaše ili pak početnike, može se uzeti u obzir organiziranje natjecanja u borilačkim vještinama djece u dobi do deset godina. Samo održavanje tog natjecanja dolaskom bi natjecatelja, ali i njihovih obitelji, dodatno populariziralo sport.

Plesni klub Ivančica djeluje od 2009. godine na području Ivanca i cijele Varaždinske županije. Okuplja sve zainteresirane za učenje raznih domaćih i stranih plesova ili pak usavršavanje svojih već postojećih plesачkih umijeća. Ideja za promoviranje samog kluba, ali i popularizacije plesova, jest da se pozovu vrhunski plesači različitih plesova koji bi jednom mjesečno održavali besplatne satove plesa za sve zainteresirane.

Speleološka udruga „Kraševski zviri“ udruga je na ovom području osnovana 2009. godine. Primarna djelatnost joj je organiziranje speleološkog tečaja i obuka zainteresiranih amatera te istraživanje speleoloških objekata na području Republike Hrvatske. Dodatne djelatnosti udruge vezane su uz niz provedenih ekoloških akcija, čišćenja speleoloških objekata i zaštitu prirode, te edukaciju članova kroz speleološke tečajeve i stručne seminare.

Sportsko ribolovno društvo Ivanec osnovano je davne 1956. godine s ciljem okupljanja svih zaljubljenika koji vole športski ribolov, boravak u prirodi i okupljanje svih onih koji se bore za očuvanje i zaštitu prirode. Ovo društvo uspješno djeluje i danas i može se pohvaliti velikim brojem svojih članova. Područja na kojem se ribolov najčešće odvija su rijeka Bednja, takozvana „Jezera“ nedaleko od samog središta Ivanca te na Trakošćanskom jezeru.

„Nezavisna udruga mladih“ (NUM) Lepoglava jedna je od hvale vrijednih organizacija. Osnovana je od strane mladih ljudi grada Lepoglave čiji je glavni cilj da se omladinci bave samim sobom i rješavaju vlastite probleme. 25. svibnja 2002. godine ova je udruga službeno osnovana. Cilj udruge je zbližavanje svih mladih grada Lepoglave, ali i cijele lepoglavske regije (Ivanec, Bednja, Kamenica, Višnjica, Voća, Maruševec) bez nekih strogo propisanih ciljeva. Misao vodilja bila je ostvariti mogućnost aktivnog sudjelovanja u životu svoje

zajednice. Iz godine u godinu sve je više članova udruge, a trenutno ih je oko tristotinjak.

Uspješnost ove organizacije potkrepljuju podaci koji govore da je Nezavisna udruga mladih jedna od članica osnivača Mreže mladih Hrvatske, krovne udruge za mlade u Hrvatskoj koja trenutno okuplja preko pedeset udruge mladih i za mlade iz cijele zemlje. Dosadašnjim radom udruga je surađivala i s renomiranim donatorima i edukatorima poput Care International, AED, Nacionalna zaklada za razvoj civilnog društva, Smart, Suncokret, Agencija za mobilnost i programe Europske unije, Ministarstvo kulture, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, Ministarstvo obitelji, branitelja i međugeneracijske solidarnosti, Holcim Hrvatska, T-Com Hrvatska, Zagrebačka banka i brojnim drugim organizacijama i tvrtkama. Upravo su takve inovacije i udruženja potrebna za stvaranje bolje, zajedničke budućnosti i upravo su to svijetle točke u ovim teškim vremenima.

Dobrovoljne udruge građana za sport i rekreaciju Lančić-Knapić te Salinovec (DRŠ) dobrovoljne su udruge građana za sport i rekreaciju koje pružaju mogućnost ostvarivanja sportsko-rekreacijskih aktivnosti te samim time doprinose očuvanju zdravlja, vitalnosti, razvoju stvaralaštva i psihofizičkih sposobnosti pojedinaca.

Tu su još i mnogi rukometni, košarkaški i nogometni klubovi grada Ivanca i klubovi okolnih mjesta (Lepoglava, Bednja, Višnjica, Voća, Vinica) što je za svaku pohvalu, međutim, njihovo stanje nije nimalo obećavajuće. Svakim danom sve je manje članova i zainteresiranih ljudi da se nešto pokrene, da se poboljša stanje udruge i standard života općenito. Jedan od primjera tako lošeg stanja i nebrige je NK Ivančica koji se nakon 79 godina svog postojanja i rada u srpnju 2013. godine zbog financijskih problema zatvorio.

Problem nije samo novac, već to što mladi i talentirani ljudi, koji mogu postići nebrojeno puno toga u životu, ostanu bez svojih trenera, bez svojih klubova, u najgorem slučaju i bez svoje budućnosti zbog nemogućnosti treniranja i vlastitog napretka, ali ponajviše zbog nebrige glavnih i odgovornih ljudi pojedinih klubova.

Okolica Ivanca ima četiri općine (Bednja, Donja Voća, Maruševac i Klenovnik) te grad Lepoglavu u kojima se od sportova i rekreacije žitelji najčešće bave momčadskim sportovima. Primarne sportske aktivnosti ovih područja su nogomet, košarka i rukomet, a tu su i pojedinačni sportovi kao što je tenis, jahanje, trčanje, biciklizam i drugi.

4.2. Sportska događanja

Sportska događanja podrazumijevaju razne sportske i rekreativne aktivnosti pojedinaca ili momčadi nekog sporta, događanja koja su popraćena publikom, a u nekim slučajevima čak i medijima. Kako su najzastupljeniji sportovi ovog područja momčadski sportovi, logično je da su tada i najznačajniji sportski događaji i manifestacije u ovom dijelu Hrvatske one nogometne, rukometne, košarkaške, ali i atletske, trčanje, a tu su i biciklističke ture kao i pješaćenje. Posljednjih se godina, unatoč raznim preprekama, populariziraju skijanje i sanjkanje na planini Ivanščici te konjički sportovi u okolici grada. Iako je situacija s novčanim sredstvima u ovom području, ali i u državi općenito, posljednje vrijeme sve više obeshrabrujuća uvijek se nađu barem minimalni poticaji i motivacije kako bi se ulagalo u napredak i budućnost ovog područja. (Breslauer 2012). Nije ovdje riječ samo o budućnosti i napretku područja, već je riječ i o stanovništvu koje tu svakodnevno živi i kojem je od velike važnosti imati mogućnost relaksacije i bavljenja nekom vrstom sporta bilo iz zabave i razbibrige ili profesionalno.

Malonogometni turnir grada Ivanca, zvani „Kaj kup“ pozicioniran je u sam vrh najvećih i najpoznatijih turnira u Hrvatskoj. Razlog tome je sudjelovanje velikog broja malonogometnih ekipa, a samim time i gledatelja, odnosno navijače iz cijele Hrvatske. Turnir se održava krajem svake godine već dvadeset i dvije godine za redom i jedna je od svijetlih točki sportske budućnosti grada.

Iznimno važna je i Međunarodna brdska utrka Ivančica Ivanec. U mjesecu svibnju održana je dvadeset i treća po redu brdska utrka, spomen utrka u čast Milana Cahuna, vrsnog trkača, nekadašnjeg člana TK „Ivančica“. Osim hrvatskih trkača tu su i počasni gosti iz susjednih zemalja (Slovenija, Mađarska...) zahvaljujući kojima ovo okupljanje već godinama slovi kao međunarodno. Glavni pokrovitelj je grad Ivanec, a staza je duga 13 km. Start utrke je u centru grada na takozvanoj „ivanečkoj špici“, a cilj i kraj utrke na samom vrhu planine Ivanščice. Sudjeluju svi zainteresirani bez obzira na spol i dob, a utrka se ujedno boduje i za trkači kup sjeverozapadne Hrvatske.

Jedan od interesantnijih, i samim time najposjećenijih, sportskih događaja je akcija „Kretanje - zdravlje“ pod vodstvom i pokroviteljstvom već prije spomenutog Hrvatskog planinarskog društva „Ivančica“. Već više od dvadeset godina misao vodilja ovog događanja je propagiranje pješaćenja na Ivanščicu kao turističku destinaciju, ali i za zdravlje

korisnu aktivnost. Više stotina planinara i rekreativaca propješači desetak kilometara dugu stazu od Ivanca do vrha Ivanščice gdje ih uz okrepu i odmor očekuju i sportske aktivnosti kao što su štafetne igre, skakanje u dalj, potezanje užeta i kuglanje na visećoj kuglani što je iznimno popularno zbog svoje avanturističke naravi.

Jailhouse festival događaj koji je posljednjih nekoliko godina doživio veliku popularnost osmišljen je od, već prije spomenute, Nezavisne udruge mladih Lepoglava uz pomoć samog grada Lepoglave. (<http://www.lepoglava.net>¹⁴). Festival se sastoji od dva dijela, prvi dio govori o sportskim događajima jer se u sklopu festivala održava takozvani „NUM nogač 3-na-3“. Riječ je o nogometnom natjecanju raznih prijavljenih ekipa. Isto tako tu je i „NUM hakl 3-na-3“ kojem valja pridati posebnu pozornost zbog sudjelovanja velikog broja košarkaških ekipe iz različitih krajeva središnje i sjeverozapadne Hrvatske, ali isto tako i ekipe iz Španjolske i Italije što ovaj festival rangira na neku višu razinu čime se može reći da je festival postao međunarodna atrakcija. Posebno treba naglasiti kako je prvi puta na lepoglavskom igralištu nastupila i jedna ženska ekipa, „Varaždinke“, koja je uz sve muške, izuzetno talentirane ekipe, dogurala čak do četvrtfinala.

Seoske igre u Salinovcu (seoska olimpijada) razlog su velikog okupljanja mnogobrojnih sudionika i pratitelja. Igre se održavaju od 1984. godine, a natjecatelji se natječu u starim sportovima i igrama. Igre svake godine okupe više stotina natjecatelja koji se natječu u brzini, snazi i spretnosti, u disciplinama poput sastavljanja plugova, hodanja na štakama, nošenje košare na glavi, bikovanje i trčanja u vreći. Iznimno su to atraktivne aktivnosti za gledatelje jer ovdje su prisutne razne vratolomije i puno smijeha. Cilj ovog okupljanja prije svega je druženje i dobra zabava, a ne međusobno natjecanje. Nakon obavljenih rivalstava kreće prava zabava uz „mužikaše“ koje razne ekipe dovedu sa sobom, a tu je i degustacija vina i domaćih gastronomskih specijaliteta.

Sportski događaji su manji nogometni turniri okolnih mjesta koji nemaju neku veliku važnost i ulogu hrvatskog sporta, međutim, posjećena su u velikom broju i redovito se održavaju zbog zadovoljenja potreba ljudi za sportom i sportskom rekreacijom te međusobnim druženjem. (Geić 2001).

¹⁴ <http://www.lepoglava.net/>

4.3. Turističke i sportske manifestacije

Manifestacije su razna organizirana događanja u području kulture, politike, rekreacije, zdravlja i drugih grana. Javna su to okupljanja na kojima sudjeluju svi zainteresirani kao promatrači ili kao direktni sudionici. Područje grada Ivanca i njegove okolice organizira veliki broj manifestacija različitog karaktera koje su posjećene velikim brojem posjetilaca kako domaćih tako i stranih.

Nedaleko od Lepoglave, održava se takozvana „Motorijada“, festival motora i rock 'n' roll-a u Trakošćanu, a tjedan dana kasnije i u okolnoj Vinici. Događaji su to idealni za ljubitelje motora. Svojim mnogobrojnim dolaskom motoristi šatorima „okupiraju“ livade oko dvorca i hotela Trakošćan, a isto mjesto za kampiranje i počinak bira se na Vinici, dakle, okolica starog dvorca. Iako na prvi pogled zastrašujući, njihovo je ponašanje besprijekorno i puno poštovanja kako prema domaćinima tako i prema prostoru na kojem se nalaze. U sklopu tih događanja održavaju se tu koncerti, zakuske i tombole, igre i natjecanja te zagarantirana zabava do dugo u noć.

Noć muzeja organizira Hrvatsko muzejsko društvo u suradnji s hrvatskim muzejima, Gradom Zagrebom, Tehničkim muzejom Zagreb, Teslinim rodnim krajem u Lici – gradom Gospićem, Muzejom Like Gospić te Memorijalnim centrom „Nikola Tesla“ Smiljan kao glavnim partnerima. U programima Noći muzeja posebno se naglašava važnost potencijalnog razvoja kulturno-turističkih sadržaja temeljenih na ponudi kulturnih građevina i ustanova u kojima se manifestacija odvija kroz veliku uključenost lokalnog stanovništva u programe Noći muzeja s naglaskom na mogućnosti razvoja i napretka (<http://nocmuzeja.hr/popis-muzeja>¹⁵).

Manifestacija se održava u dvorcu Trakošćan, a početak ove manifestacije navodi se prva Noć muzeja koja je održana u Berlinu pod nazivom *Lange Nacht der Museen* 1997. godine. Zbog iznimnog interesa i načina na koji je ideja realizirana, manifestacija se ubrzo proširila na više institucija i različitih gradova diljem Europe i svijeta pa je tako i zaživjela u Hrvatskoj. Tema ovih Noći muzeja bila je „Nikola Tesla - univerzalni um“. U samom Trakošćanu posjetitelji su u mogućnosti razgledati stalni postav i izložbu „Iz muzejske čuvaonice“ te pogledati prezentaciju „60 godina muzeja Dvor Trakošćan“. Trakošćanski su vrsni streličari predstavili svoje vještine, a održala se je i predstava na izvornom bednjanskom govoru. U

¹⁵ <http://nocmuzeja.hr/popis-muzeja>¹⁵

dvorištu dvorca, lokalni, dobro poznati, glazbenici „Kavaliri“, održali su koncert dok su se posjetitelji mogli zagrijati uz ponudu kuhanog vina, čaja i domaćeg peciva “biciklina“. Kao oblik zarade spominje se prodaja publikacija po prigodnim cijenama dok je ulaz u Trakošćan, kao i ulaz u ostale muzeje, u najviše slučajeva besplatan. Svake je godine sve više muzeja, sadržaja i posjetitelja, a sudeći po stalnoj stopi rasta istih, tako će biti i u siječnju 2016. godine.

U ostalim područjima većim manifestacijama smatraju se proštenja i svete mise na dane zaštitnika tih područja. Mala su to mjesta bez velikih kulturno-povijesnih i socijalnih događanja, ali s velikim problemima i nedostatkom ulaganja u napredak.

4.4. Profesionalni sport

Ivanec i njegova okolica iznjedrila je nekoliko vrhunskih sportaša, te cijeli niz, sportskih klubova i rekreativnih udruga, to su: Rukometni klub Ivanec, Srednjoškolski ženski rukometni klub i Košarkaški klub Ivanec te, okolni, Ženski nogometni klub Lepoglava. Nije ovdje stvar u pomanjkanju talenata - zaljubljenika u sport, već u pomanjkanju, prije svega, financijskih sredstava koja se u najviše slučajeva nađu u pogrešnim rukama i budu iskorištene u krive namjene bez pomisli na pojedince koji ostaju zakinuti. Postoje imućni pojedinci kojima nije problem preseliti u drugi grad, unajmiti privatne trenere i terene za vježbanje, međutim, ovdje se govori o većini, o 95% stanovništva koje si takvo što ne može priuštiti i čiji talent i budućnost propada krivnjom drugih.

Potrebno je započeti sa sportskim projektima za nove objekte, terene i sportske sadržaje za boljitak svih ljudi, uz profesionalce koji će stvoriti uvjete za rad i daljnji razvoj svakog sporta i gospodarstva općenito.

4.5. Rekreativni sport

Najveći broj sportaša u gradu Ivanju i njegovoj okolici bave se rekreativnim sportom bilo u klubovima ili pojedinačno. Odličan je to način za suzbijanje stresa i bolesti te poboljšanja života ljudi. Mogućnosti bavljenja rekreativnim sportom žitelja Ivanca i njegove okolice su nebrojene zbog prirodnih potencijala. Netaknuta priroda i čist okoliš najbolji su motivatori za bavljenje sportom. Postoji velik broj udruga i društava kao što su: Sportsko ribolovno društvo, Speleološka udruga „Kraševski zvir“, Plesni klub Ivančica, Klub trkača Ivančica, Hrvatsko-planinarsko društvo Ivančica Ivanec te Brdsko-biciklistički klub Ivanšćica. Oni omogućuju sve vidove rekreacije za bilo koje dobne skupine ljudi koji žele zdravo živjeti.

5. Mogućnosti i perspektive razvoja turizma i sporta grada Ivanca i njegove okolice

Ministarstvo turizma Republike Hrvatske provelo je općenito istraživanje o ponašanju, željama i mogućnostima dolaska turista u odabranu destinaciju te o razlozima dolaska turista u određeno područje. Izuzetno slični podaci dobiveni su u istraživanju provedenom na području grada Ivanca i njegove okolice (*Tablica 2.*)

Tablica 2. Motivi dolaska turista u Ivanec I njegovu okolicu posljednjih deset godina

RANG	MOTIVI	UDIO U %
1.	Odmor i relaksacija	65,7
2.	Zabava	41,3
3.	Prirodne ljepote	28,9
4.	Nova iskustva i doživljaji	25,6
5.	Uživanje u jelu i piću	17,9
6.	Sport, rekreacija i fitnes	11,3
7.	Kulturne znamenitosti	8,2
8.	Povoljne cijene	7,8
9.	Posjet rodbini i prijateljima	6,3
10.	Blizina mjesta	6,3

Izvor: Autorica uz provođenje ankete i u suradnji s Turističkom zajednicom grada Ivanca

Istraživanjem je utvrđeno kako su glavni motivi turističkih putovanja još uvijek, kao i nekad, odmor i relaksacija te zabava dok su sport i sve vezano uz sport, te turističke atrakcije na zlatnoj sredini motiva putovanja. (<http://business.croatia.hr/hr>¹⁶)

Vidi se znatan pomak u stavovima korisnika sportskih sadržaja, međutim, potrebno je još

¹⁶ <http://business.croatia.hr/hr>

puno više ulaganja i napretka kako bi sport i turizam postali glavni motivi putovanja turista u određene destinacije, a nadasve u grad Ivanec i njegovu okolicu koja ima veliki potencijal kako u sportskim objektima i terenima tako i prirodnim resursima koja je potrebno promovirati i iskoristiti na odgovarajući način.

Stari se grad Ivanečkog kraja u povijesti ne spominje puno pa je o njemu poznato vrlo malo podataka i dokumenata, stoga je potrebno prikupiti što više podataka i za početak napraviti nova istraživanja. Možda se pronađe još pokoja znamenitost ili arheološki značajno područje važno za povijest grada.

Područje planine Ivanščice i putovi koji vode do vrha planine omogućuju rekreativno planinarenje, pješaćenje, orijentacijsko kretanje, brdski biciklizam. Aktivnosti su to koje je potrebno usavršiti. Idealno bi bilo kada bi se organizirala natjecanja po dobnim skupinama u planinarenju, pješaćenju i brdskom biciklizmu uz simbolične nagrade na kraju rute (vrh Ivanščice) što bi dodatno motiviralo sve zainteresirane.

Krucijalan nedostatak planine je oskudnost ponude sportskim sadržajima, a pošto kuglanje nije zastupljeno u ovom dijelu Hrvatskoga zagorja kao isplativa investicija, nameće se izgradnja kuglače staze od prirodnih materijala. Smatra se da bi posjećenost i zainteresiranost ljudi bila velika upravo iz razloga što ovaj oblik sporta nije dovoljno razvijen. Dolaskom svih zainteresiranih sportaša grad Ivanec i okolica samim bi time dobili i nove turiste pošto je Ivanščica sportsko-turistička atrakcija.

Mogućnost razvoja i očuvanja postoji, kao i ideja o angažiranju čuvara tog područja u mjesecima veće posjećenosti čiji bi zadatak bio očuvanje postojećeg stanja i njegovo poboljšanje te sprječavanje uništavanja postojeće infrastrukture i prirode. Prilazni putovi trebali bi se više održavati kako bi prohodnost bila lakše dostupna svima jer je riječ o 1061m koje je potrebno prijeći prilikom uspona na sam vrh. Izgrađeni vidikovci trebali bi se obnoviti jer su u visokom stupnju propadanja, a sanitarije u domu daleko su od očekivanog. Izgradnjom, odnosno postavljanjem eko-kućice uz „Pasarićev dom“ poboljšala bi se ponuda posjetiteljima uz info pult i potrebne informacije, prigodne letke za bolju snalažljivost navedenim prostorom te prigodnim suvenirima.

Uz cestu koja vodi prema planini, nalazi se konstrukcija starog mlina u sklopu kuće kojeg davnih dana, pokretao obližnji potok. Mogućnost poboljšanja turističke ponude i napretka ovoga kraja je da se taj kompleks otkupi, ponovno stavi u pogon kao turistički proizvod.

Ravna gora, biser ovog mjesta, ima jako puno prostora za napredak i poboljšanje. Potrebno je urediti cestu i šumske putove koji vode do samog vrha, treba obnoviti vidikovac koji je u izrazito ruševnom stanju i na koji se ljudi upućuju na vlastitu odgovornost. Posebno u ljetnim mjesecima potrebno je organizirati brzo pružanje hitne medicinske pomoći kako zbog velikih vrućina tako i otrovnih zmija kojih je na području Ravne gore puno. Mjesto predviđeno za djecu potrebno je obnoviti i pravilno ograditi da se spriječi bilo kakva mogućnost nesreće. Mogućnost napretka sporta, a prvenstveno turizma Ravne gore osmišljeno je na način da se crkva i područje oko crkve u potpunosti renoviraju pošto su u visokom stupnju raspadanja, a šteta je da takvo kulturno dobro propadne zbog nemara. Najbolja mogućnost poboljšanja je da se domovi osposobe za rad na puno radno vrijeme, svih dana u tjednu, a ne kako je to do sada samo vikendom i blagdanima jer turisti su uvijek aktivni i uvijek posjećuju, a kroz tjedan ih na žalost nema tko ugostiti kako to priliči pravom turističkom mjestu kao ni uputiti i upoznati s okolnim područjem i znamenitostima.

Sportska rekreacija i amaterski sport omogućuju veliki izbor kinezioloških aktivnosti i sportskih disciplina kojima se ljudi žele baviti. Mogućnost napretka vidljiva je u sportskim terenima, sportskim objektima, prirodnom okruženju (podnožje Alpa), riječnim brzacima za sportski ribolov, paraglidingu, zmajarstvu, različitim vrstama biciklizma kao što su cestovni, pistovni, brdski, BMX i artistički biciklizam, no sve navedeno potrebno je prilagoditi potražnji, suvremenim potrebama i trendovima kojima današnji korisnici sportskog turizma teže.

Sport osoba s invaliditetom na području grada Ivanca i njegove okolice vrlo je malo. Sportska rekreacija, odnosno, sustavno bavljenje tjelesnim vježbanjem osoba s invaliditetom je u iznimno lošem stanju, a uzroci tome su mnogobrojni. Iako ne postoje potpuni podatci za Republiku Hrvatsku o broju osoba uključenih u takve aktivnosti, postoje podatci samo za grad Zagreb, a oni su dovoljno poražavajući i brojke govore same za sebe. U Zagrebu je, od ukupnog broja osoba s invaliditetom (10%), samo 0,008% uključenih u kineziološke aktivnosti (Prema Godišnjaku Zagrebačkog športskog saveza 2004. godine), a pripadaju jednoj od četiri kategorije invaliditeta: gluhoća, sljepoća, mentalna retardacija i tjelesni invaliditet. (Delibašić i sur. 2004).

Mogućnost poboljšanja i napretka Ivanca i njegove okolice u smislu sporta invalida očituje se u ideji da se sve dvorane i drugi sportski objekti prilagode invalidima. Potrebno je financiranje posebnih sprava za vježbanje i zapošljavanje stručnog osoblja, ali prije svega

potrebno je izgraditi prilaze do tih dvorana za osobe s invaliditetom. Pristupne rampe su prvi preduvjet za uključivanje invalidnih osoba u sustave sporta i rekreacije.

Profesionalni sport ima svoj značaj u sportskom turizmu kroz sportske objekte i sportska događanja. Nekoliko profesionalnih klubova kao što su Ženski nogometni klub Lepoglava ili Rukometni klub Ivanec promoviraju Ivanec i okolicu kroz odigravanje utakmica. Održavanjem utakmica za sebe veže publiku i navijače te kroz njihov dolazak u mjesto održavanja utakmica dolazi do značajnog porasta potrošnje što je jedan od glavnih ciljeva turizma, a nadasve sportskog turizma.

Ivanec i njegova okolica područje je koje pruža veliki broj turističkih i sportskih potencijala i mogućnosti, ali je isto tako područje s puno problema i nedostataka koje je potrebno riješiti. Uz volju, želju i sposobnost ljudi, te uz izgradnju nove ili usavršavanje postojeće infrastrukture moguće je ostvariti sve ciljeve i pridonijeti da se prirodne ljepote i sportski potencijali ovog kraja pretvore u zaštićeno dobro svjetske baštine.

6. Zaključak

Područje grada Ivanca i njegove okolice u sportskom i turističkom aspektu ukazuje na nekoliko važnih spoznaja. Sportskih objekata i terena ima, neke od njih treba renovirati i obnoviti za kvalitetnije korištenje sportske i rekreativne svrhe. U ivanečkom kraju nalaze se dvorci, crkve i drugi vrlo vrijedni objekti s vrlo vrijednom unutrašnjošću. Nalazište špilje Vindija upotpunjuje turističku ali i sportsku ponudu. Ivanščica i okolno gore uz netaknutu prirodu pravo su bogatstvo ovog kraja za razvoj turizma i sportskog turizma. Turističke atrakcije koje su popularizirale navedeno područje uz sportske aktivnosti i sportske manifestacije pomogle su lokalnom stanovništvu u zapošljavanju u granama turizma nedaleko od mjesta boravka. Iako je turizam grana koja „cvjeta“ uvijek postoji mjesto za napredak i boljitak.

Sport i sportske aktivnosti ovog područja nalaze svoje mjesto u turizmu, novim bogatijom ponudom prilagođenom novim naraštajima i novim trendovima razvoja sportskog turizma perspektiva razvoja sportskog turizma u ovom kraju ima. Potrebno je novo ulaganje u sportske objekte, sponzoriranje sporta i rekreacije da se privuku sportaši i sportski turisti iz okruženja i šire regije. Popularizacijom sporta i zdravog života uz pomoć sporta i sportske rekreacije pravi je put ka razvoju sportskog turizma u ivanečkom kraju.. Sve se više fokusira na turizam jer turizam i sport ovog područja imaju potencijal razvoja za bolje rezultate. Upravo je to motiv i poticaj da je veću pozornost potrebno pridati sportu i da se u njega mora više ulagati. Potrebno je uložiti više napora, stručnog znanja, istinski zainteresiranih ljudi koji mogu stvoriti bolje uvjete razvoja te sport, a samim time i turizam ovog područja, dovesti u sam vrh svjetskog gospodarstva. Uz korištenje EU fondova i dobrih sportskih programa rezultati su neupitni, a ovime se otvaraju nova radna mjesta koja mogu doprinijeti dodatnom razvoju i ostalog dijela gospodarstva koje je vezano uz turizam i sport.

7. Literatura

1. Andrijašević, M.; Jurakić D. 2012. *Odgojni i zdravstveni aspekti sporta i rekreacije*, Sveučilište u Zagrebu, Kineziološki fakultet.
2. Andrijašević, M.; Jurakić D. 2011. *Sportska rekreacija u funkciji unapređenja zdravlja*. Sveučilište u Zagrebu, Kineziološki fakultet.
3. Bartoluci, M. i suradnici 2004. *Menadžment u sportu*. Sveučilište u Zagrebu, Kineziološki fakultet.
4. Belaj, J. 2007. *Arheološka istraživanja crkve sv. Ivana Krstitelja u Ivanju*. Institut za arheologiju. Zagreb.
5. Belaj, J. 2006. *Hrvatski arheološki godišnjak*. Zagreb.
6. Breslauer, N. 2012. *Stanje i mogućnosti zdravstvenog i sportsko-rekreacijskog turizma*. Međimursko Veleučilište u Čakovcu.
7. Cerović, Z. 2008. *Animacija u turizmu*. Sveučilište u Rijeci, Fakultet za turistički i hotelski menadžment u Opatiji.
8. Čavlek, N. i sur. 2011. *Ekonomске osnove i organizacijski sustav*. Školska knjiga. Zagreb.
9. Delibašić, Z. i sur. 2004. *Kvaliteta rada u području sporta i sportske rekreacije osoba s invaliditetom*. Ljetna škola kineziologa Republike Hrvatske.
10. Geić, S. 2001. *Menadžment selektivnih oblika turizma*. Sveučilište u Splitu, Sveučilišni studijski centar za stručne studije.
11. Karavanić, I. 1993. *Tipologija gornjeg paleolitika spilje Vindije*. Filozofski fakultet, magistarski rad. Zagreb.
12. Kraš, M. 1997. *Zbornik 600 godina Ivanca, Znameniti Ivančani*. Ivanec.
13. <http://www.ivanec.hr/> (12. 08. 2015.)
14. <http://www.lepoglava.net/> (13. 08. 2015.)
15. <http://www.hps.hr/info/hrvatski-vrhovi/ravna-gora-vrh-piramida/> (13. 08. 2015.)
16. <http://nocmuzeja.hr/popis-muzeja/> (17. 08. 2015.)
17. <http://business.croatia.hr/hr-HR/Hrvatska-turisticka-zajednica> (26. 08. 2015.)
18. <http://www.pticica.com/slike/hdr-spilja-vindija-1/143099> (22. 09. 2015.)
19. <http://www.hps.hr/> (22. 09. 2015.)
20. <http://www.vinica.hr/index.php/hr/> (22. 09. 2015.)
21. <http://www.voca.hr/> (22.09.2015.)